TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20965
Tarih : 2.11.2026

52342

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de genç kadınların güvenceli çalışma hakkına erişimi, işsizlik, düşük ücretler, kayıt dışı istihdam ve bölgesel eşitsizlikler nedeniyle ciddi biçimde sınırlanmaktadır. Kadınların çalışma yaşamında karşılaştıkları ayrımcılık ve ücretsiz bakım sorumluluklarının büyük ölçüde kadınların omuzlarına bırakılması, ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarını güçleştirmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) 2025 yılı verilerine göre, 15–24 yaş grubundaki genç kadınların işsizlik oranı yüzde 22,1, genç erkeklerin ise yüzde 11,7'dir. Aynı yaş grubunda istihdam oranı kadınlarda yüzde 26,7, erkeklerde yüzde 53 olarak gerçekleşmiştir. Genç kadınların yüzde 30,9'u ne eğitimde ne istihdamda bulunurken genç erkeklerde bu oran yüzde 16,3'tür. Bu veriler, genç kadınların eğitimden çalışma yaşamına geçişte ve güvenceli istihdama erişimde karşılaştıkları eşitsizliklerin boyutlarını göstermektedir. Bununla birlikte işsizlik istatistikleri, iş arama olanağı bulamayan veya ücretsiz bakım sorumlulukları nedeniyle ücretli çalışma yaşamına katılamayan kadınların yaşadığı sorunların tamamını yansıtmamaktadır.

Bölgesel farklılıklar da bu eşitsizlikleri derinleştirmektedir. Diyarbakır ve Şanlıurfa'yı kapsayan TRC2 bölgesinde genç kadınların istihdam durumunun, çalışma koşullarının ve kamu istihdam programlarından yararlanma düzeylerinin ayrıntılı biçimde ortaya konulması önem taşımaktadır. Özellikle Diyarbakır'da genç kadınların işsizlik ve istihdam durumuna ilişkin il düzeyindeki verilerin kamuoyuyla yeterli ayrıntıda paylaşılmaması, sorunun boyutlarının değerlendirilmesini güçleştirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde 2023, 2024 ve 2025 yılları ile 2026 yılının mevcut döneminde İŞKUR'a kayıtlı 15–24 ve 25–29 yaş gruplarındaki kadın iş arayanların sayısı kaçtır? Bu kişilerin kaçının işe yerleştirilmesine aracılık edilmiştir? Verilerin yaş grubu, yıl ve il bazında dağılımı nedir?
2. Diyarbakır'da 2023–2026 yılları arasında İŞKUR'a kayıtlı 15–24 ve 25–29 yaş gruplarındaki kadınların sayısı, işe yerleştirilenlerin sayısı ve işe yerleştirme oranı nedir? Aynı verilerin erkeklerle karşılaştırmalı dağılımı nasıldır?
3. Bakanlığınızın genç kadın işsizliğini azaltmaya yönelik yürüttüğü programlar nelerdir? Bu programlara 2023–2026 yılları arasında kaç genç kadın katılmış, kaçının işe

yerleştirilmesine aracılık edilmiştir? Programlar için ayrılan ve harcanan kamu kaynağı ne kadardır?

4. İŞKUR aracılığıyla işe yerleştirilen genç kadınların 6 ay ve 12 ay sonrasında istihdamda kalma durumları takip edilmekte midir? Ediliyorsa 2023–2025 yıllarında işe yerleştirilen kadınların ne kadarı bu sürelerin sonunda sigortalı çalışmaya devam etmiştir? Diyarbakır'a ilişkin sonuçlar nelerdir?
5. Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Batman, Şırnak, Siirt, Van ve Hakkâri illerinde genç kadınların istihdamını desteklemek amacıyla 2023–2026 yılları arasında hangi özel programlar uygulanmıştır? Bu programların yararlanıcı sayıları, bütçeleri ve istihdam sonuçları il bazında nelerdir?
6. Genç kadınların kayıt dışı ve sigortasız çalıştırılmasının önlenmesi amacıyla 2023–2026 yılları arasında hangi denetimler gerçekleştirilmiştir? Denetimlerde sigortasız çalıştırıldığı tespit edilen 15–24 ve 25–29 yaş gruplarındaki kadınların sayısı kaçtır? Bu tespitlerin Diyarbakır ve bölge illerine göre dağılımı nedir?
7. Genç kadınların işe alımda, ücretlendirmede ve çalışma koşullarında cinsiyete dayalı ayrımcılığa uğramasının önlenmesi amacıyla Bakanlığınızca hangi denetim ve yaptırım mekanizmaları uygulanmaktadır? 2023–2026 yılları arasında bu konularda yapılan denetim, tespit edilen ihlal ve uygulanan idari yaptırım sayısı kaçtır?
8. Çocuk, yaşlı, hasta ve engelli bireylerin bakım sorumlulukları nedeniyle çalışma yaşamına katılmakta güçlük yaşayan kadınlara yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü veya diğer kamu kurumlarıyla ortaklaşa uyguladığı destek programları nelerdir? Bu programlardan 2023–2026 yılları arasında kaç kadın yararlanmıştır? Diyarbakır'daki yararlanıcı sayısı kaçtır?
9. Genç kadınların işyerinde taciz, şiddet, ayrımcılık ve sendikal hak ihlallerine karşı korunması amacıyla Bakanlığınıza 2023–2026 yılları arasında kaç başvuru yapılmıştır? Başvuruların konularına, sonuçlarına ve uygulanan yaptırımlara ilişkin yaş ve cinsiyet ayrımlı veriler bulunmakta mıdır? Bu kapsamda hangi önleyici çalışmalar yürütülmektedir?
10. Genç kadınların güvenceli istihdama erişimini artırmak, eşit işe eşit ücret ilkesinin uygulanmasını sağlamak, kayıt dışı çalışmayı önlemek ve bölgesel eşitsizlikleri azaltmak amacıyla Bakanlığınızın 2026–2028 dönemine ilişkin hedefleri nelerdir? Diyarbakır ve çevre iller için ayrılmış özel bütçe, program veya istihdam hedefi bulunmakta mıdır?